

Esityslista

27.1.2026

VN/11277/2025

VN/11277/2025-OM-12

Demokratiaohjelman työryhmän kokous 1/2026;

Esityslista

Aika 29.1.2026 klo 13.00–15.00

Paikka Eteläesplanadi 4, Sali 5 / Microsoft Teams

Osallistujat**(varajäsen suluissa):**

- () Johanna Suurpää, oikeusministeriö (puheenjohtaja)
- () Henni Axelin, opetus- ja kulttuuriministeriö (varapuheenjohtaja)
- () Niklas Wilhelmsson, oikeusministeriö
- () Jyrki Jauhiainen)
- () Sanna Malkki, valtioneuvoston kanslia
- () (Risto Alatarvas)
- () ~~Pekka Hukka, ulkoministeriö~~
- () (Annamari Tornikoski)
- () Hanna Helinko, sisäministeriö
- () (Maarit Nikander)
- () ~~Timo Tuovinen, puolustusministeriö~~
- () (Eijaliisa Kettunen)
- () Markku Mölläri, valtiovarainministeriö
- () (Katju Holkeri)
- () ~~Aki Tornberg, opetus- ja kulttuuriministeriö~~
- () (Erno Hyvönen)
- () Antonia Husberg, maa- ja metsätalousministeriö

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

() (Sami Tantarimäki)

() Eero Salojärvi, liikenne- ja viestintäministeriö

() (Hanna Laurila)

() ~~Johanna Huovinen, sosiaali- ja terveysministeriö~~

() (Riikka Pellikka)

() ~~Heta Elena Heiskanen, ympäristöministeriö~~

() (Pekka Harju-Autti)

Sihteeristö:

() Sini Keinonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

() Liisa Männistö, oikeusministeriö

() Nina Suorsa, oikeusministeriö

Kutsutut asiantuntijat:

() Anna Bruun, työ- ja elinkeinoministeriö

() Sami Demirbas, oikeusministeriö

() Jussi Kanner, ulkoministeriö

() Laura Kuusio, sosiaali- ja terveysministeriö

() Marja Liukko, valtiovarainministeriö

() Laura Nurminen, oikeusministeriö

() Jaana Tapanainen-Thiess, valtioneuvoston kanslia

() Katri Viinikka, ulkoministeriö

Esityslista

1 Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2 Esityslistan hyväksyminen

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 3.1)

Päätösesitys: Hyväksytään pöytäkirja julkaistavaksi Hankeikkunassa.

4 Luonnos hallituksen esitykseksi kuntalain (410/2015) muuttamiseksi neuvotteleva virkamies Marja Liukko, VM

Valtiovarainministeriö valmistelee hallituksen esitystä kuntalain (410/2015) muuttamiseksi vuonna 2026. Hallituksen esityksen valmistelun taustalla on esiin noussut tarve selkiyttää valtiovarainministeriön toimivaltaa kuntien toiminnan ja talouden varautumisen yleisessä ohjauksessa sekä eräät muut kuntalain sääntelyssä havaitut täsmentämistarpeet. Tarkoitus on mm. täsmentää laissa nuorisovaltuustojen oikeutta tehdä kuntalain mukaisia aloitteita. Suunnitellulla lakiuudistuksella on yhtymäkohtia demokratiaohjelman toimeenpanoon (tavoitelinjaus 3).

Päätösesitys: Kuullaan alustus ja merkitään se tiedoksi. Huomioidaan alustuksessa esiin tuodut seikat asiakohdan 5 keskustelussa.

5 Aloite- ja kuulemisjärjestelmien kehittäminen: keskustelu jatkotoimista
erityisasiantuntija Sami Demirbas, OM
erityisasiantuntija Laura Nurminen, OM
asiantuntija Nina Suorsa, OM

Oikeusministeriö julkaisi 17.6.2025 parlamentaarisesti ja asiantuntijatyöryhmän valmistelun perusteella laaditun [arviomuistion](#), jossa tarkastellaan, miten kansalaiset voivat osallistua valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden päätöksentekoon. Työryhmän edellisessä kokouksessa käytiin läpi arviomuistiossa esitetyt linjaukset ja päätettiin jatkaa keskustelua arviomuistiossa esitetyistä toimenpide-ehdotuksista työryhmän seuraavassa kokouksessa.

[Demokratiaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa](#) arviomuistioon viitataan toimenpiteissä TP6 (nuorisovaltuustojen asema), TP21 (puntaroivat keskustelut), TP22 (hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset osallistumisoikeuksien toteutumiseen) ja TP26 (tietopyynnön sekä kuntalais- ja hyvinvointialuealoitteen tunnettuus, käyttö ja kehittäminen).

Päätösesitys: Todetaan arviomuistiossa esitetyt linjaukset ja sovitaan jatkotoimista niiden arvioimiseksi asianomaisissa ministeriöissä.

6 Lasten ja nuorten osallisuus ja luottamus
erityisasiantuntija Laura Kuusio, STM
johtaja Henni Axelin, OKM
johtava asiantuntija Jaana Tapanainen-Thiess, VNK

Kansallisen lapsistrategian johdolla toteutetaan vuosina 2025–2026 [valtioneuvoston osallisuuspilotti](#), jossa lapsia ja nuoria kuullaan seuraavan hallitusohjelman tietopohjan valmistelun yhteydessä. OKM puolestaan on asettanut [asiantuntijaryhmän](#) selvittämään nuorten tulevaisuuskon heikkenemiseen vaikuttavia tekijöitä sekä laatimaan suosituksia tilanteen parantamiseksi. Työryhmä julkaisee suosituksensa toimista tulevaisuuskon vahvistamiseksi 25.3.2026. VNK valmistelee [tulevaisuusselonteon](#) 2. osaa, joka keskittyy erityisesti nuoriin.

Päätösesitys: Kuullaan osallisuuspilotin ja asiantuntijaryhmän työn alustavista tuloksista sekä tulevaisuusselonteon 2. osan valmistelusta. Keskustellaan lasten ja nuorten osallistumisen rakenteista, osallisuuden edistämisen ja luottamuksen vahvistamisen keinoista erityisesti valtioneuvostotasolla.

7 Ajankohtaiskatsaus

Päätösesitys: Käydään tour de table ajankohtaisista demokratian edistämiseen liittyvistä hankkeista, toimenpiteistä ja kehityskuluista sekä kansallisesti että kansainvälisellä tasolla ja EU:ssa.

8 Muut asiat

9 Seuraavat kokoukset

To 5.3.2026 klo 14.00–16.00

To 23.4.2026 klo 14.00–16.00

10 Kokouksen päättäminen